

■ Een kijkje in de expositieruimte van de oude kustvaarder De Zeester, liggend in de Nijmeegse Lindenberghaven. foto Mariska Hofman

Niet alleen romantiek

door Dennis Greijn

NIJMEGEN - 'Lekko! Schippers in zicht' is zaterdag koud een halve middag oud. Als organisatie en betrokken schippers van dit nieuwe evenement over het schippersleven op en langs de Waal elkaar bij de officiële aftrap op het voormalige binnenvaartschip De Zeester in de Nijmeegse Lindenberghaven stoer bij de arm nemen. En hoe toepasselijk – onder dreigende oer-Hollandse wolkenpartijen roepen samen werk ervan te maken om het 'zware en romantische leven' van de binnenvaart-schipper op de nationale lijst van immaterieel cultureel erfgoed te krijgen. Krijgen Koningsdag, de Nijmeegse Vierdaagse en tientallen andere volksfeesten mogelijk gezelschap vanaf het water. Lekko (een verbasterde schippersuitroep, komt van het Engelse *let go*) is nieuw. En is, financieel ondersteund door provincie en wat gemeenten, een serie exposities vanaf historische schepen over het schippersleven. Ook komend

“In de zomer was je vaak meer dan twee weken van huis

Gijs Hak, 'hippie-schipper'

weekeinde (weer Nijmegen, Beuningen en Tolkamer) en de eerste twee weekeinden van september (Millingen en Doornenburg) zijn langs de Waal activiteiten. En ook in 2015, weet organisator Marjo Wiltingh uit Doornenburg nu al. „Ook vanuit Druuten, Grave, Tiel en Zaltbommel tonen schippers interesse.“ Kunstenaar Wiltingh, die een eigen organisatiebureau heeft, is geen schipperskind. „Ik ben van de wal. Maar ik vraag me wel al jaren af, wonend in het rivierenlandschap, wie zijn nou die schippers die elke dag voorbij varen? Je ziet ze wel, maar je weet maar weinig over ze.“ De 65-jarige Gijs Hak, sinds 1991 eigenaar van De Zeester uit 1927, noemt zich 'hippie-schipper'. Vroeger voer hij veel naar Zuid-Frankrijk. Met vooral tarwe en kunstmest. Nu verhuurt hij zijn varend podiumcafé. „In de zomer was je vaak meer dan twee weken van huis. Ja, daar lijd je sociaal leven onder. Schipper zijn is echt niet alleen romantiek.“ Hak vindt zo'n serie expo's goed. „Het is nog een echt ambacht. Zo krijgen mensen van de wal hopelijk een beter beeld van de schipper.“ Dat Lekko in het eerste weekeinde maar zo'n driehonderd betalende bezoekers trok, wijt de organisatie aan het slechte weer. Echt schippersweer.

EKOBOERDERIJ

Biologisch telen is vooral creatief zijn

Biologisch eten is hip. Maar hoe werkt biologisch boeren eigenlijk? André Jurrius geeft een rondleiding.

door Lisette Wouters

RANDWIJK - Creativiteit is misschien wel de belangrijkste eigenschap van een biologische boer, vertelt André Jurrius terwijl hij langs een deel van zijn 95 hectare grond rijdt. Als eigenaar van Eko-boerderij De Lingehof in Randwijk moet hij veel improviseren. „Creatief, inventief en een beetje tegendraads, dat is biologisch boeren. Wij zijn altijd aan het experimenteren.“ Hij stopt zijn auto bij een veld vol weelderig groene planten. „Dit jaar teel ik bijvoorbeeld sojabonen, dat doet vrijwel niemand in Nederland. Sojabonen groeien eigenlijk alleen in subtropische klimaten. Vanuit de vegetarische slager was er echter vraag naar lokale biologische sojabonen, wat tot dit experiment leidde. Tot nu toe groeien ze goed maar we hebben nog geen idee hoe het afloopt. Dat weten we pas na de oogst, in september of oktober.“ Jurrius pacht de boerderij sinds 2005 van de Stichting Lyndensche Fonds en woont er met zijn vrouw en drie kinderen. Het was de stichting die de voormalige melkveehouderij om wenste te schakelen naar biologische akkerbouw, een uitdaging die Jurrius graag aanging.

“Dit jaar teel ik voor het eerst sojabonen, dat doet bijna niemand in Nederland

André Jurrius, biologisch boer

Hij trekt een sojabonenplant uit de grond en laat de wortel zien, waar kleine witte bolletjes aan zitten. „Dat zijn stikstofbolletjes. Een mooi voorbeeld van biologisch boeren. Ik mag als biologische boer geen kunstmest gebruiken en met dierlijke mest mag ik maximaal 170 kilogram stikstof in de grond brengen. De sojabonenplant maakt echter zelf stikstof aan, zodat deze grond volgend jaar op natuurlijke wijze vol zit met stikstof. Dat zal het volgende gewas goed doen!“ Dat volgende gewas zal in ieder geval niet de sojabonenplant zijn, want als biologische boer plant Jurrius nooit twee keer hetzelfde gewas op dezelfde grond. „De uitdaging is om op een natuurlijke wijze de kwaliteit van de grond optimaal te houden en belemmeringen voor de gewassen te voorkomen. Ruime rotatie is daar een goed voorbeeld van, het helpt ziekte uit te bannen en geeft bodemgebonden schimmels minder kans.“ Op een stuk land waar nu aardappels groeien, komen bijvoorbeeld de komende zes jaar geen intensieve gewassen te staan zodat de grond weer kan herstellen. Dat betekent dat Jurrius een grote variatie aan gewassen teelt. „Veel boeren telen twee of drie gewassen, ik meer dan dertien.“ Hij wijst naar de landbouwgronden om zich heen. „Daar staat broccoli, verderop groeien wortels, hier komen de pompoenen, daar heb ik graan staan en hier groeit nu koeien, hij niet met mijn uien. Maar ik teel wel het voer voor zijn koeien en bemest vervolgens mijn land met zijn biologische mest.“

Op het stuk land naast de sojabonen is een tractor een stuk grond aan het bemesten. De bestuurder hoeft niet veel te doen. „Wij doen

■ André Jurrius laat de sojabonenplant zien die hij dit jaar voor het eerst als experiment kweekt. foto Bert Beelen

melkveebedrijf waar Jurrius nauw mee samenwerkt. „We zijn een gemengd bedrijf maar we gaan wel ieder onze eigen weg. Hij is veehouder, ik ben akkerbouwer. Ik bemoei me niet met zijn koeien, hij niet met mijn uien. Maar ik teel wel het voer voor zijn koeien en bemest vervolgens mijn land met zijn biologische mest.“

aan rijdenteelt”, legt Jurrius uit. „Dat wil zeggen dat onze tractoren op GPS signaal rijden, zodat ze op één centimeter nauwkeurig telkens weer op dezelfde paden rijden. Dit is rivierkleigrond, die moet niet te platgedrukt worden. Op deze manier blijft de grond waar de gewassen gezaaid worden ongestoord.“ De biologische boer merkt dat zijn producten populair zijn. „De

vraag is groter dan ons aanbod. Mensen willen gevoel hebben bij hun eten, ze willen weten waar het vandaan komt. Ook mijn beroep verandert daardoor. Vroeger was een akkerbouwer 100 procent boer, nu denk ik dat zeker 10 procent uitgaat naar rondleidingen, excursies en andere vormen van binding met de burger. Dat kost veel energie. Ja, biologische boeren is topsport.“

OVER EKOBOERDERIJ DE LINGEHOF

- Eko-boerderij De Lingehof telt ongeveer 95 hectare grond. Daarvan ligt 8 hectare in Wageningen.
- De meeste producten worden opgeslagen en verwerkt op het bedrijf zelf. Er is plaats voor ongeveer 800 kisten product.
- Die 1.000 ton aan gewassen wordt gekoeld met de zon: het hele bedrijf draait op zonne-energie.
- De Lingehof werkt onder andere

samen met Tuinderij De Stroom, die biologische groentenpakketten samenstellen, en BeterBio, die biologische boodschappen thuis bezorgt.

- Op 6 september vindt voor het eerst een pompoenoogst plaats bij De Lingehof, waarop bezoekers de pompoenoogst kunnen ervaren. Op 13 september is de jaarlijkse appelplukdag.

Subsidie lokale omroep discussiepunt voor D66

BEMMEL - D66 Lingewaard wil van burgemeester en wethouders weten of ze bereid zijn de subsidie aan omroep Lingewaard lokaal per direct stop te zetten, nadat in april is besloten de subsidie te verdubbelen naar het richtbedrag van 1,30 per huishouden. D66 wil het opstappen van vrijwilligers en eindredacteur Wim Evers en het al sinds mei 2013 ontbreken van een verplicht programmabeleid bepalend orgaan een wanprestatie. 'Kan het college de voortzetting van de lokale omroep wel garanderen?', aldus de partij. Zeker omdat de spullen waarmee radio en televisie ge-

maakt wordt van Wim Evers of zijn stichting Huissen Televisie zijn. D66 wil ook weten waarom het college heeft nagelaten om de representativiteit van de omroep, via het pbo, aan de jaarlijkse toetsing te onderwerpen, alvorens de subsidie te verhogen. En of het bereid is de zendmachtiging aan een ander te geven.

► In april was besloten de subsidie te verdubbelen naar het richtbedrag van 1,30 per huishouden

'Letterbrouwerij' trapt het nieuwe seizoen in bieb af

NIJMEGEN - De Letterbrouwerij is een nieuw initiatief van Bibliotheek Gelderland Zuid. Op 6 september presenteren twintig culturele instellingen die iets met taal, literatuur of verbeelding hebben zich in de bibliotheek aan de Mariënborg. Van elf tot vijf uur kan iedereen er terecht en laat De Letterbrouwerij zien wat de Nijmeegse letterbrouwers het komende seizoen gaan doen. Er zijn auteurs die een optreden geven, er zijn diverse acts, een reuzenscrabble en een boekendominio. De deelnemers zijn onder meer de Nijmeegse boekhandels en verschillende uitgeverijen.

ELST Geen gewonden bij brand in rijtjeshuis

In een rijtjeshuis aan de Radekerstraat in Elst heeft zaterdagmiddag een brand gewoed. Daarbij zijn geen gewonden gevallen. Wel is de schade aan de woning groot, meldde de brandweer kort na de brand op Twitter. De brandweer rakte die middag uit met twee tankauto's en was de brand snel meester. Aangrenzende woningen zijn gecontroleerd. Een hoogwerker die onderweg was uit Arnhem kon onderweg weer terugkeren. Wat de brand heeft veroorzaakt, is nog niet duidelijk.

NIJMEGEN Studentenverenigingen: drinkende 17-jarige moet eruit

Minderjarigen die bij de Nijmeegse studentenverenigingen Carolus Magnus en Ovum Novum de week met alcohol worden betrapt, worden de deur uitgezet. Dat zeggen de studentencorpora als reactie op het bericht dat Nijmegen tijdens deze introductieweek van de universiteit een minder streng alcoholbeleid heeft dan andere steden. In onder meer Utrecht, Leiden en Groningen worden minderjarige studenten door de organisatie uitgesloten van verdere deelname

aan de introductie als ze illegaal bier of wijn drinken. Nijmegen kiest er nadrukkelijk voor om 'niet voor politieagent te spelen'. De twee verenigingen zeggen echter wel scherp te zijn op de nieuwe leeftijdsgrens. „Het is voor ons allemaal een vuurdoop natuurlijk”, zegt Sjoerd Zwaan van Carolus Magnus. „We zullen niet als een gek iedere pols controleren, maar er geldt wel een 'zerotolerancebeleid' en de sanctie is dat toegang tot onze feesten wordt ontzegd.“

BEMMEL Rijbewijs ingenomen

De politie heeft in de nacht van zaterdag op zondag in Bemmelen het rijbewijs van een 34-jarige Arnhemmer ingenomen wegens rijden onder invloed. De man slingerde met zijn auto over de Waaldijk. Bij een blaastest blies hij 600 ug/l.

NIJMEGEN Diefstal oud ijzer

Met dank aan een oplettende getuige heeft de politie vrijdag in Nijmegen twee mannen uit die stad aan kunnen houden voor diefstal van oud ijzer. Ze hadden al meerdere keren met hoeveelheden ijzer een terrein aan de Waalbandijk verlaten.

Motor onderuit

NIJMEGEN - In de bocht op de tijdelijke omlegging van de Waalbrug is zaterdagmiddag rond een uur een motorrijder onderuitgegaan. Hij is met onbekende verwondingen naar een ziekenhuis gebracht.

Executieverkoop

Voor alle executieverkopen van de Belastingdienst regio Rivierland

Zie Veilingdeurwaarder.nl

Belastingdienst

COLUMN

Bram van Driel

Nuchter

Maar hoe zit het dan met de waterschade, vraag ik. Renzo, lid van studentenvereniging Ceres in Wageningen, zegt dat het wel meevalt. 'Er is net een nieuwe vloer in gelegd en daarbij is ook rekening gehouden met de omstandigheden. We vegen al het water zo dadelijk naar de putjes. Daarna is het opruimen geblazen om de zaal weer piekfijn in orde te maken voor vanavond.'

Het is half vijf op zondagochtend en iedereen is zeiknat. Het Zwembadfeest, het meest legendarische feest van de introductie, loopt op zijn eind. Een paar uur geleden arriveerden we bij het verenigingshuis van Ceres. Rechts is een zaal met een schuimparty, links de zaal met het zwembad. Eerst smeren we elkaar van top tot teen in met schuim om ons daarna naar de hoofdtractie te begeven. Geholpen door anderen, klimmen we over de hoge rand en plonzen in het water. Nou ja, water, de troebele substantie die tot ons kruis staat lijkt nog het meest op Smirnoff. Toch klaag ik niet, het was gelukkig niet bruin. We springen, we schreeuwen, we zingen, stampen en zwemmen in het water en gooien met het water. T-shirts gaan uit, meisjes lopen in bikini, de dj draait opzweepende muziek. 'Maar je hebt dus nog helemaal niks op?', vraagt het meisje waar ik mee praat. Ze kijkt naar mijn blauwe polsbandje. Dat laat dus zien dat ik nog geen 18 ben. Dat klopt, zeg ik. Maar ik heb het totaal niet gemist.

Bram van Driel (17) gaat Voeding en Gezondheid studeren in Wageningen. Tijdens de introductiedagen schrijft hij iedere dag een column.

COLOFON

Krant niet ontvangen? Onze excuses. Meld het via dg.nl/service. U ontvangt restitutie en u kunt de krant van vandaag lezen via E-paper. Vragen? Bel: 088 01 39950.

Hoofredacteur: Ad van Heiningen
Chefnieuws: Michiel Willems

Editie Betuwe
Mercatorweg 28,
Postbus 9500,
6800 KX Arnhem

Telefoon: 0481-371510
E-mail: redactie.betuwe@gelderlander.nl
en sport.betuwe@gelderlander.nl
Internet: dg.nl

Redactie: Karin Mulder (teamleider,

0481-371510), Joris van Egmond, Bernardo van Hal, Job van der Meer, Wilma Reinders, Rob van der Velden
Redactie sport:
Pouw Jongbloed (teamleider, 026-3579762), Gerard Borgman, Marco Houterman, Pim Roelofs

Media-advies en verkoop
Tel: 088-0139991
E-mail:
advertieren.gelderland@wegenermedia.nl

Op de inhoud en vormgeving van De Gelderlander rust auteursrecht. Voor het overnemen, opslaan en verspreiden, op welke wijze dan ook, heeft toestemming nodig.